

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
САОБРАЋАЈНИ ФАКУЛТЕТ
Војводе Степе 305, Београд

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

ПРЕДМЕТ: Реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата Ђорђа Петровића, мастер инжењера саобраћаја

Одлуком Наставно - научног већа Универзитета у Београду - Саобраћајног факултета бр. 486/4 од 13.04.2023. године, именовани смо за чланове Комисије за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Ђорђа Петровића, мастер инжењера саобраћаја, под називом:

**„РАЗВОЈ МОДЕЛА ЗА ОЦЕНУ НИВОА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА
ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ У СВОЈСТВУ ВОЗАЧА“**

Након прегледа достављене дисертације и других пратећих материјала и разговора са кандидатом, Комисија је сачинила следећи

РЕФЕРАТ

1. УВОД

1.1. Хронологија одобравања и израде дисертације

На основу предатих захтева кандидата Ђорђа Петровића, мастер инжењера саобраћаја, и донетих одлука Универзитета у Београду – Саобраћајног факултета, хронологија одобравања и израде дисертације је следећа:

- 29.08.2022. – Кандидат је поднео пријаву теме докторске дисертације Наставно-научном већу Универзитета у Београду - Саобраћајног факултета (бр. 1024/1) уз молбу да се спроведе поступак за оцену подобности кандидата и предложене теме и за менторе предложио др Далибора Пешића, редовног професора Универзитета у Београду - Саобраћајног факултета и др Радомира Мијаиловића, редовног професора Универзитета у Београду - Саобраћајног факултета;

- 06.09.2022. – Наставно-научно веће Универзитета у Београду - Саобраћајног факултета именовало је Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације (одлука бр 1024/3 од 15.09.2022.);
- 21.09.2022. – Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације поднела је позитиван извештај (бр. 1024/5 од 21.09.2022.) Наставно-научном већу Универзитета у Београду - Саобраћајног факултета;
- 18.10.2022. – Наставно-научно веће усвојило је Извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације (одлука бр. 1024/6 од 27.10.2022.);
- 14.11.2022. – Веће научних области техничких наука Универзитета у Београду дало је сагласност на предлог теме докторске дисертације (одлука бр. 61206-4517/2-22 од 14.11.2022.);
- 28.03.2023. – Кандидат је поднео неукоричен примерак докторске дисертације уз захтев Наставно-научном већу Универзитета у Београду - Саобраћајног факултета за почетак поступка за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације (бр. 486/1 од 28.03.2023.);
- 11.04.2023. – Наставно-научно веће Универзитета у Београду - Саобраћајног факултета именовало је Комисију за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације (одлука 486/4 од 13.04.2023. године).

Кандидат Ђорђе Петровић уписао је докторске академске студије школске 2016/2017. године на Универзитету у Београду - Саобраћајном факултету, на студијском програму Саобраћај, где је положио све испите са просечном оценом 9,75 (девет и 75/100) и испунио све обавезе предвиђене планом и програмом докторских академских студија. Кандидату је на лични захтев одобрен продужетак рока за завршетак студија у троструком броју школских година потребних за реализацију уписаног студијског програма (одлука 1218/1 од 29.09.2022. године).

1.2. Научна област дисертације

Докторска дисертација под називом „Развој модела за оцену нивоа безбедности саобраћаја особа са инвалидитетом у својству возача“, кандидата Ђорђа Петровића, припада научној области Саобраћајно инжењерство, ужим научним областима „Превентива и безбедност у саобраћају“ и „Елементи и термодинамика транспортних средстава“ за које је матичан Универзитет у Београду - Саобраћајни факултет. Докторска дисертација израђена је под менторством др Далибора Пешића, редовног професора Универзитета у Београду - Саобраћајног факултета и др Радомира Мијаиловића, редовног професора Универзитета у Београду - Саобраћајног факултета.

Др Далибор Пешић, редовни професор Универзитета у Београду - Саобраћајног факултета, је аутор и коаутор преко 250 радова објављених у научним и стручним часописима, на међународном и националном нивоу, на домаћим и међународним научним скуповима, од којих је преко 40 у часописима са SCI листе (са импакт фактором). Поред тога, др Далибор Пешић је био члан (водећи истраживач или руководилац) ауторског тима у преко 120 научно-истраживачких студија и пројеката. На Институту Саобраћајног факултета у Београду учествовао је у преко 2000 експертиза саобраћајних незгода као члан Комисије за вештачења саобраћајних незгода. Коаутор је једног основног универзитетског уџбеника и два помоћна универзитетска уџбеника. Главне теме истраживања др Далибора Пешића су: анализе безбедности саобраћаја, индикатори и мерења у безбедности саобраћаја, бенчмаркинг у безбедности саобраћаја, превенција и експертизе саобраћајних незгода.

Др Радомир Мијаиловић, редовни професор Универзитета у Београду - Саобраћајног факултета, је аутор и коаутор два основна универзитетска уџбеника и једног помоћног универзитетског уџбеника и преко 90 радова објављених у научним и стручним часописима, на међународном и националном нивоу, на домаћим и међународним научним скуповима, од којих је 16 у часописима са SCI листе (са импакт фактором). Поред тога, др Радомир Мијаиловић учествовао је у више истраживања и пројеката. Основне теме истраживања др Радомира Мијаиловића везане су за транспортна средства и то за њихове елементе и уређаје, безбедност, енергетску ефикасност, емисију и животни циклус. Такође, рецензент је у преко 15 међународних научних часописа и конференција.

1.3. Биографски подаци о кандидату

Ђорђе Петровић је рођен 8. фебруара 1993. године у Лозници. Завршио је основну школу „Стеван Филиповић“ у селу Радаљ, општина Мали Зворник. Након завршетка основне школе 2007. године уписује Гимназију општег смера у Малом Зворнику.

Након завршетка гимназије, 2011. године уписује основне академске студије на Универзитету у Београду - Саобраћајни факултет, одсек за друмски и градски саобраћај и транспорт, смер: безбедност друмског саобраћаја. Основне академске студије првог степена, обима 240 ЕСПБ бодова, завршава 30. септембра 2015. године са просечном оценом 9,64 (девет и 64/100). Завршни рад на тему „Упоредна анализа понашања пешака и возача на подручју руралне и урбане средине“ одбранио је са оценом 10. Основне академске студије завршава као студент генерације (најбољи дипломирани студент Саобраћајног факултета) и добитник награде фондације Саобраћајног факултета „проф. др Божићар Милошевић“ у школској 2014/2015 години.

Мастер академске студије, другог степена, обима 60 ЕСПБ бодова уписује 2015. године на Универзитету у Београду - Саобраћајни факултет, смер: безбедност друмског саобраћаја. Мастер академске студије завршава 2. септембра 2016. године са просечном оценом 9,86 (девет и 86/100). Мастер рад на тему „Анализа утицаја демографских и социоекономских фактора на употребу сигурносног појаса на подручју Републике Србије“ одбранио је са оценом 10.

Докторске академске студије, трећег степена, обима 180 ЕСПБ бодова, уписује октобра 2016. године на Универзитету у Београду - Саобраћајни факултет, смер Саобраћај. Све испите предвиђене наставним планом и програмом докторских студија положио је са просечном оценом 9,75 (девет и 75/100).

Од новембра 2015. до децембра 2017. године био је ангажован на Здруженој катедри за безбедност саобраћаја и друмска возила на Универзитету у Београду - Саобраћајни факултет као стручни сарадник. Од децембра 2017. године, запослен је на радном месту асистента на Универзитету у Београду - Саобраћајни факултет на ужој научној области „Елементи и термодинамика транспортних средстава“.

Коаутор је 20 студија и пројеката из области саобраћаја. Такође, коаутор је више од 30 научно-истраживачких радова у међународним часописима и скуповима међународног и националног значаја, од чега је пет радова објављено у часописима са SCI/SSCI листе. Рецензент је у више међународних часописа, и то: Transportation Research Part C: Emerging Technologies, PROMET – Traffic & Transportation, Thermal Science, Journal of Traffic and Transportation Engineering (English Edition), ACM Transactions on Internet of Things.

2. ОПИС ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. Садржај дисертације

Докторска дисертација кандидата Ђорђа Петровића, мастер инжењера саобраћаја, написана је у складу са „Упутством о облику и садржају докторске дисертације која се брани на Универзитету у Београду“ из 2019. године. Докторска дисертација је написана на српском језику, ћириличним писмом, на папиру А4 формата са једноструким проредом. Укупан број страна које садржи дисертација је 124, са 24 табеле и 15 слика. На почетку докторске дисертације дат је резиме на српском и енглеском језику заједно са кључним речима, а затим и садржај дисертације, списак табела и списак слика. Докторска дисертација је структурно подељена у седам поглавља, која су наведена редом:

1. Увод;
2. Особе са инвалидитетом и транспортна средства и уређаји;
3. Основна обележја безбедности особа са инвалидитетом у саобраћају;
4. Анализа безбедности особа са инвалидитетом у саобраћају у својству возача;
5. Креирање модела за оцену нивоа безбедности особа са инвалидитетом у својству возача;
6. Анализа предложених модела и дискусија добијених резултата;
7. Закључна разматрања дисертације и правци будућих истраживања.

Након наведених поглавља, дат је списак литературе који садржи 232 библиографске јединице коришћене при изради докторске дисертације. На крају се налази биографија аутора и потписане изјаве о ауторству, истоветности штампане и електронске верзије докторског рада и о коришћењу докторског рада.

Према структури рада, примењеним научним методама и постигнутим резултатима, дисертација у потпуности задовољава критеријуме и стандарде предвиђене за овакву врсту научног рада, док по свом облику и садржају, поднети рад задовољава све стандарде прописане за израду докторске дисертације Универзитета у Београду.

2.2. Кратак приказ појединачних поглавља

У **првом поглављу**, односно уводу, указано је на значај унапређења безбедности у саобраћају особа са инвалидитетом у својству возача што за последицу има унапређење њиховог квалитета живота. Поред тога, приказан је предмет и научни циљ истраживања, методе које су коришћене у истраживању и основне хипотезе од којих полази ова докторска дисертација. У оквиру овог поглавља приказана је и структура дисертације.

У оквиру **другог поглавља** приказане су основне поставке које се тичу особа са инвалидитетом и транспортних средстава које ове особе користе. Специфичне теме које су били предмет разматрања у овом поглављу биле су везане за дефиниције, класификацију и бројност особа са инвалидитетом у популацији становништва, приступачност и мобилност, баријере приликом кретања транспортним средствима, системе и уређаје транспортних средстава за потребе особа са инвалидитетом и значај савремених транспортних средстава за особе са инвалидитетом.

У **трећем поглављу** је дат преглед најзначајнијих проблема безбедности саобраћаја са којима се сусрећу особе са инвалидитетом. У оквиру овог поглавља проблеми безбедности саобраћаја су класификовани према типовима инвалидитета (особе са физичким инвалидитетом, особе са оштећењем слуха, особе са оштећењем вида, особе са осталим инвалидитетима) и својству учешћа у саобраћају (возач, путник, пешак).

У оквиру **четвртог поглавља** извршена је анализа безбедности особа са инвалидитетом у својству возача са три аспекта. Прво, анализирани су саобраћајне незгоде у којима су особе са инвалидитетом учествовале као возачи. Анализа саобраћајних незгода је посматрана кроз светска искуства и истраживања на подручју Србије. Други сегмент анализе обухватио је анализу понашања у саобраћају особа са инвалидитетом у својству возача. У последњем делу анализе посматрана је безбедност флоте адаптираних транспортних средстава за потребе особа са инвалидитетом и процењена је њихова безбедност у односу на целокупну флоту возила.

У **петом поглављу** извршено је креирање модела за оцену нивоа безбедности особа са инвалидитетом у својству возача. Креирање модела реализовано је на основу два истраживања (експертско истраживање и истраживање међу особама са инвалидитетом) и три методолошка приступа (метода вишекритеријумског одлучивања – PROMETHEE II, метод генерисања приорних расподела на основу експертских процена и моделирање Бајесовском логистичком регресијом).

Шесто поглавље приказује детаљну анализу и дискусију добијених резултата претходно креираним моделима. Упоређивањем перформанси креираних модела оправдан је методолошки приступ који је подразумевао укључивање експертских оцена у анализу безбедности особа са инвалидитетом у својству возача. Развијена процедура генерисања приорних расподела на основу експертских знања показала је боље резултате у односу на раније коришћене начине усвајања ових расподела. Поред тога дискутован је допринос утицајних предиктора на настанак саобраћајних незгода особа са инвалидитетом у својству возача.

У последњем, **седмом поглављу**, дата су закључна разматрања, у којима је приказана синтеза добијених резултата и могућност унапређења квалитета живота особа са инвалидитетом унапређењем њихове безбедности у саобраћају у својству возача. Поред тога, приказане су практичне могућности примене добијених резултата кроз конкретно дефинисане мере и активности. На крају, дате су смернице даљих истраживања, које би требало да буду предмет будућих истраживања везаних за безбедност особа са инвалидитетом у саобраћају.

3. ОЦЕНА ДИСЕРТАЦИЈЕ

3.1. Савременост и оригиналност

Докторска дисертација се бави веома значајном и актуелном темом безбедности особа са инвалидитетом у саобраћају, стављајући посебан акценат на возаче. Докторска дисертација у себи интегрише уже научне области „Превентива и безбедност у саобраћају“ и „Елементи и термодинамика транспортних средстава“ и продукт је вишегодишњег бављења кандидата научно-истраживачким радом у овим областима.

Савременост докторске дисертације огледа се и кроз актуелност теме у широј друштвеној заједници и кроз систематичан приступ анализи проблема безбедности особа са инвалидитетом у својству возача. Актуелност теме најбоље се огледа у бројности анализираних популација. Према подацима међународних институција проценат особа са инвалидитетом у светској популацији износи између 15% и 25%. Ова популација становништва се током својих свакодневних активности сусреће са многобројним проблемима, а у оквиру тих проблема као један од најистакнутијих истичу се проблеми у саобраћају. Уградња адаптивних система и уређаја омогућава великом броју особа са инвалидитетом да постану возачи и да тако самостално учествују у саобраћају. Анализа безбедности у саобраћају управо ове популације особа са инвалидитетом представља веома значајну и актуелну тему. Омогућавање безбедног учешћа у саобраћају особа са инвалидитетом није само проблем саобраћаја, већ и општег квалитета живота. Систематичан приступ у анализи проблема се огледа кроз свеобухватност анализе проблема безбедности саобраћаја, као и кроз методе, технике и алате које су коришћени током израде докторске дисертације. Проблем безбедности саобраћаја анализиран је кроз посматрање саобраћајних незгода, понашања у саобраћају и транспортних средстава што доказује свеобухватност и систематичност приступа.

Оригиналност докторске дисертације огледа се кроз оригинални научни допринос у анализи и решавању проблема безбедности особа са инвалидитетом у саобраћају у својству возача. Креирање модела који оцењује ниво безбедности особа са инвалидитетом у саобраћају кроз идентификовање кључних предиктора учешћа у саобраћајним незгодама представља оригиналан резултат ове дисертације. Додатно, оригиналност докторске дисертације се огледа и кроз приступ који у себи интегрише више различитих методолошких техника и алата приликом креирања модела. Поред теоријских доприноса ове дисертације, оригиналности доприноси и низ предложених практичних мера и активности које доприносе унапређењу безбедности особа са инвалидитетом у саобраћају.

Савременост и оригиналност теме дисертације верификована је кроз објављивање резултата истраживања у више релевантних часописа међународног значаја и радовима саопштеним на међународним конференцијама. Поред тога, литература коришћена у дисертацији додатно указује на савременост и актуелност истраживане области.

3.2. Осврт на референтну и коришћену литературу

У дисертацији је приказан опсежан и систематичан преглед литературе. Наведена литература је актуелна, релевантна и у складу са предметом и циљевима истраживања. Највећи део литература покрива области које су везане за безбедност саобраћаја, системе и уређаје транспортних средстава и особе са инвалидитетом.

У дисертацији је наведен списак литературе који садржи 232 библиографске јединице и обухвата радове из признатих међународних и домаћих часописа, радове саопштене на конференцијама међународног значаја, као и извештаје релевантних светских институција. Коришћена литература показује да је кандидат детаљно анализирао и на одговарајући начин навео референце које су у вези са темом дисертације.

3.3. Опис и адекватност примењених метода

Приликом прикупљања података неопходних за реализовање истраживања у оквиру дисертације коришћене су методе анкете и експертских оцена. У анализи података коришћене су методе општег научног истраживања попут: анализе, синтезе, индукције, дедукције, апстракције и аналогije. Поред наведених метода коришћене су методе дескриптивне и аналитичке статистике, Бајесовски приступ, методе вишекритеријумског одлучивања и методе генерисања искустава експерата.

Узимајући у обзир природу разматраних проблема, као и остварене резултате, Комисија закључује да примењени научни методи представљају адекватан избор, одговарају по значају, структури, примени, дефинисаном предмету и циљу докторске дисертације.

3.4. Применљивост остварених резултата

Резултати докторске дисертације, поред истакнутог научног доприноса, имају и практичну примену. Практична вредност резултата докторске дисертације огледа се у јасном дефинисању области у којима је потребно реализовати мере и активности за унапређење безбедности и мобилности возача са инвалидитетом, што ће за последицу имати опште унапређење приступачности саобраћају и бољи квалитет живота. Имајући у виду и глобални тренд старења светске популације и пораст свести о значају инклузије особа са инвалидитетом, ово питање добија додатно на значају. У оквиру ових области као посебно значајне тематске целине уочене су теме везане за унапређење прилагођености перформанси адаптивних система и уређаја потребама особа са инвалидитетом у својству возача и коришћење потенцијала савремених транспортних средстава.

Методолошки приступ развијен у докторској дисертацији поред успешног решавања проблема у области безбедности особа са инвалидитетом у саобраћају може се применити и на друге области. Конкретно, креирање модела на начин приказан у оквиру докторске дисертације може дати изузетно добре резултате у проблемима који имају ограничења малобројности анализираних популација и малог броја претходног истраживања.

3.5. Оцена достигнутих способности кандидата за самостални научни рад

У досадашњем научно-истраживачком раду кандидат Ђорђе Петровић показао је способност да ефикасно приступи решавању научних и стручних проблема. Током израде докторске дисертације показао је способност да дефинише циљ истраживања и хипотезе које доказује, одабере метод и начин решавања проблема, спроведе истраживање и на одговарајући начин обради податке, дефинише закључке и препозна правце будућих истраживања. Кандидат је показао способност објављивања резултата истраживања у међународним и националним часописима и успешних излагања на међународним конференцијама. Кандидат је, такође, показао способност за рад на научно-истраживачким студијама и пројектима.

На основу свега наведеног, Комисија сматра да је кандидат Ђорђе Петровић несумњиво показао способност за самостални научно-истраживачки рад.

4. ОСТВАРЕНИ НАУЧНИ ДОПРИНОС

4.1. Приказ остварених научних доприноса

На основу прегледа докторске дисертације кандидата Ђорђа Петровића, мастер инжењера саобраћаја, Комисија сматра да је кандидат проширио постојећа знања и да су при томе остварени следећи научни доприноси:

- Развијен је модел који релевантно описује безбедност особа са инвалидитетом у својству возача;
- Препознати су најзначајнији предиктори безбедности особа са инвалидитетом у својству возача;
- Развијена су нова теоријска и практична знања из области безбедности особа са инвалидитетом у саобраћају, где је при томе посебан акценат стављен на возаче;
- Генерисана су нова знања из области утицаја система и уређаја који се уграђују за потребе возача са инвалидитетом на њихову безбедност у саобраћају, мобилност и квалитет живота;
- Генерисана су нова знања о потенцијалу савремених транспортних средстава у смислу унапређења безбедности и мобилности особа са инвалидитетом.

4.2. Критичка анализа резултата истраживања

Узимајући у обзир предмет истраживања, полазне претпоставке, постављене циљеве и задатке, Комисија сматра да резултати остварени у докторској дисертацији у потпуности дају одговоре на постављене хипотезе и отворена питања током спровођења процеса израде дисертације. Остварени резултати представљају оригиналан и савремен приступ у анализи решавању значајног и актуелног проблема безбедности у саобраћају особа са инвалидитетом у својству возача.

Креирањем модела за оцену безбедности особа са инвалидитетом у својству возача остварен је значајан научни допринос. Развијеним моделом успешно је оцењен ниво безбедности особа са инвалидитетом у својству возача и указано на предикторе њиховог учешћа у саобраћајним незгодама. Приликом процеса креирања модела значајан сегмент представља и развој новог начина генерисања приорних расподела на основу експертских процена приликом креирања Бајесовских модела логистичке регресије. Креирана методолошка процедура показала је значајно боље резултате у односу традиционалне приступе у овој области. Поред тога, овакав приступ применљив је и на другим проблемима где се анализирана појава може посматрати тако да има само два исхода.

Поред тога, докторска дисертација доноси и низ практичних мера и активности који јасно указују на проблем безбедности особа са инвалидитетом у својству возача. Мере и активности које су препознате у оквиру докторске дисертације истичу посебан значај унапређења прилагођености перформанси адаптивних система и уређаја потребама особа са инвалидитетом и коришћење потенцијала савремених транспортних средстава. Овакви резултати дисертације указују на нужност посматрања система и уређаја транспортних средстава приликом посматрања проблема безбедности особа са инвалидитетом у саобраћају.

На крају, Комисија закључује да знања, модели и развијена методологија проистекли из истраживања током израде ове докторске дисертације представљају значајно наслеђе за будуће истраживачке пројекте и истраживања из области безбедности саобраћаја, система и елемената транспортних средстава и особа са инвалидитетом.

4.3. Верификација научних доприноса

Остварени научни доприноси у оквиру докторске дисертације верификовани су објављивањем осам публикација, од тога један рад у међународном часопису изузетних вредности, два рада у научним часописима међународног значаја, четири рада на међународним научним скуповима и један рад у часопису националног значаја. Научни доприноси дисертације верификовани су кроз следеће радове:

Радови у међународном часопису изузетних вредности (M21a)

1. **Petrović, Đ.**, Mijailović, R., Pešić, D. (2022). Persons with physical disabilities and autonomous vehicles: The perspective of the driving status. *Transportation Research Part A: Policy and Practice*, 164, 98-110. doi: <https://doi.org/10.1016/j.tra.2022.08.009> (IF₂₀₂₁ = 6.615)

Радови у научним часописима међународног значаја (M23)

2. **Petrović, Đ.**, Pešić, D., Mijailović, R., Milošević, B. (2022). Modelling participation in road accidents of drivers with disabilities who use hand controls. *Journal of Transportation Safety & Security*, 1-23. doi: 10.1080/19439962.2022.2056930 (IF₂₀₂₁ = 2.825)

3. **Petrović, Đ.**, Mijailović, R., Pešić, D. (2022). How to improve the inclusion of drivers with disabilities? Measures to enhance accessibility, mobility, and road safety. *Journal of Transportation Engineering, Part A: Systems*, 148 (10), 04022073. doi: 10.1061/JTEPBS.0000729 (IF₂₀₂₁ = 1.930).

Радови у зборницима радова са међународног научног скупа објављени у целини (М33)

4. Мијаиловић, Р., **Петровић, Ђ.**, Пешић, Д. (2022). Основна обележја безбедности особа са инвалидитетом у саобраћају. *XVII Међународна конференција „Безбедност саобраћаја у локалној заједници“*, ISBN 978-86-81230-02-2, Врњачка Бања, 13. - 16. април 2022. године, Зборник радова, стр. 190-198.
5. **Петровић, Ђ.**, Мијаиловић, Р., Пешић, Д. (2021). Особе са инвалидитетом и савремена транспортна средства – потенцијал за унапређење мобилности и безбедности саобраћаја. *XVI Међународна конференција „Безбедност саобраћаја у локалној заједници“*, ISBN 978-86-7020-464-5, Копаоник, 16. - 19. јун 2021. године, Зборник радова, стр. 403-411.
6. **Петровић, Ђ.**, Пешић, Д., Мијаиловић, Р. (2021). Оцена нивоа безбедности преправљених возила за потребе особа са инвалидитетом. *XVI Међународна конференција „Безбедност саобраћаја у локалној заједници“*, ISBN 978-86-7020-464-5, Копаоник, 16. - 19. јун 2021. године, Зборник радова, стр. 394-402.
7. **Петровић, Ђ.**, Пешић, Д., Мијаиловић, Р. (2020). Начини унапређења безбедности особа са инвалидитетом у саобраћају у својству возача. *IX Међународна конференција „Безбједност саобраћаја у локалној заједници“*, ISBN 978-99976-727-7-3, Бања Лука, 29. октобар 2020. године, Зборник радова, стр. 81-90.

Радови у часописима националног значаја (М52)

8. Pešić, D., Mijailović, R., **Petrović, Đ.**, (2022). Factors affecting road traffic crashes with drivers with disabilities who use hand controls in a less developed country, *Пут и саобраћај*, 68 (3), 23-30. doi: 10.31075/PIS.68.03.04

5. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

Разматрајући структуру рада, научне доприносе, примењене научне методе, обим и квалитет истраживања, развијене моделе и добијене резултате, Комисија закључује да докторска дисертација под називом „**Развој модела за оцену нивоа безбедности саобраћаја особа са инвалидитетом у својству возача**“, кандидата Ђорђа Петровића, мастер инжењера саобраћаја, представља савремен и оригиналан научни допринос и да испуњава све критеријуме, стандарде и услове предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Београду и Статутом Саобраћајног факултета.

Садржајем докторске дисертације обухваћено је значајно подручје истраживања, како са теоријског аспекта, тако и са аспекта практичности резултата, а кандидат је успешно завршио дисертацију у складу са дефинисаним предметом и постављеним циљевима и задацима истраживања.

Кандидат је остварио оригиналне научне доприносе везане за безбедност у саобраћају особа са инвалидитетом у својству возача, користећи при том расположиву литературу и резултате сопствених истраживања. Резултати докторске дисертације верификовани су објављивањем осам радова, од тога један рад у међународном часопису изузетних вредности, два рада у научним часописима међународног значаја, четири рада на међународним научним скуповима и један рад у часопису националног значаја. Дисертација је оригиналан научни рад и доказ научно-истраживачке зрелости кандидата.

На основу свега напред изложеног, Комисија предлаже Наставно-научном већу Универзитета у Београду - Саобраћајног факултета да се докторска дисертација под називом **„Развој модела за оцену нивоа безбедности саобраћаја особа са инвалидитетом у својству возача“**, кандидата Ђорђа Петровића, мастер инжењера саобраћаја, прихвати, изложи на увид јавности и упути на коначно усвајање Већу научних области техничких наука Универзитета у Београду.

У Београду, 20.04.2023. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

др Крсто Липовац, редовни професор
Универзитет у Београду - Саобраћајни факултет

др Борис Антић, редовни професор
Универзитет у Београду - Саобраћајни факултет

др Драган Јовановић, редовни професор
Универзитет у Новом Саду - Факултет техничких наука

др Небојша Бојовић, редовни професор
Универзитет у Београду - Саобраћајни факултет

др Душан Младеновић, ванредни професор
Универзитет у Београду - Саобраћајни факултет